■ *Kéthetente, csütörtökön*

Civil szolgálat

Az SZDSZ szegedi szervezetének jogsegélyszolgálata három esztendeje ad jogi segítséget a hozzájuk fordulóknak. E szolgálat működése során szerzett – immáron többéves – tapasztalatok arról győzték meg a tanácsadókat, hogy a változások, valamint a jogbizonytalanságok szenvedő alanya: az állampolgár nehezen, vagy egyáltalán nem képes egymaga a hivatalos ügyei intézésére. A jogsegélyszolgálathoz fordulók többsége egy-egy intéznivalója kapcsán sokszor azt sem tudja, melyik hivatalhoz, intézményhez, s milyen formai elvárások betartása mellett fordulhat. Szükségesnek látszik – a jogon kívül – más területek szakembereinek bevonása is a tanácsadó munkába. Ezért hívják életre – a jogsegélyszolgálat mellett – az SZDSZ szegedi szervezetének civil szolgálatát, amelynek népszerűsítésére tegnap hívott össze sajtótájékoztatót Rózsa Edit, országgyűlési képviselő. A kéthetente csütörtökönként működő civil szolgálathoz bárki fordulhat hivatalos ügyének intézését segítő, könnyítő tanácsért, valamint a vállalkozások alapításával, működtetésével, finanszírozási és egyéb kérdéseivel kapcsolatos útbaigazításért.

A civil szolgálathoz fordulók ügyei kapcsán fény derülhet olyan problémákra, esetenként joghézagokra, amelyeknek megoldására a képviselőnő javaslatot tehet a Parlamentben.

Az SZDSZ civil szolgálata július 8-án, csütörtökön délután 4 órakor kezdi meg működését a párt Földvári utcai székházában.

K. K.

■ *Ultrahangos előjegyzési naptár*

Kevés az orvos és a műszer, sok a beteg

■ A röntgen vezető főorvosa *dr. Hoffman Ildikó* munkatársaival együtt hozzászokott e kérdéshez, hiszen a páciensek, különböző stílusban – ki-ki vérmérséklete szerint – naponta kérdezik ugyanezt.

– Először is pontosítsunk – kezdi a főorvosnő – s ne vegyünk mindent egy kalap alá, hiszen nem minden röntgenfelvételre, átvilágításra kell heteket vagy akár napokat várakozni. Az ultrahangvizsgálatra, a gyomorröntgenre valóban 3-5 hét az előjegyzési idő. Mégpedig azért, mert egyetlen ultrahangkészülékünk van. A műszerhiányt tetézi, hogy kevesen vagyunk. Négy szakorvossal, egy szakképzetlen és három részmunkaidőben foglalkoztatott nyugdíjas orvossal egyszerűen képtelenség naponta több beteget vizsgálni, mint amennyit most ellátunk. Az már az én gondom, de a betegek is megszenvedik, hogy hiába hírdettünk meg orvosi állásokat, nincs jelentkező. Ez a szakterület nem népszerű a kollegák körében, s ha mégis erre adják a fejüket, akkor is inkább a korszerű műszerekkel felszerelt klinikákra vagy kórházakba mennek, hiszen ott lehetőségük van szakmailag fejlődni, a legkorszerűbb röntgendiagnosztikát megtanulni.

– *Ez valóban belső ügy és gond, ami sajnálatos tény, de nem hiszem, hogy a gyomor vagy hasi görcsben fetrengő beteg számára görcsoldó hatású lehet.*

– Az akut esetekben – amikor sűrgős vizsgálatot kér a beutaló orvos – azonnal megröntgenezzük, ultrahangozzuk a beteget. Egyetlen egyszer sem küldtünk el pácienst, akinek beutalóján az orvosa jelezte a sürgősséget. Mi több, az előjegyzéskor felhívjuk a beteg figyelmét: beszélje meg a háziorvosával, kivárhatja-e a 3-5 hetes időt. Ez jószerével felesleges, hiszen a háziorvos a beutaláskor már el tudja dönteni, hogy a gyomorröntgen vagy az ultrahang halasztható-e egy időre avagy sem. Tény az is, hogy az utóbbi évben jelentősen nőtt a betegforgalmunk. Ennek egyik oka, hogy sajnos gyarapszik a betegek száma, a másik, hogy a háziorvosok – a megelőzés érdekében – pácienseiket elküldik szűrővizsgálatra is.

■

A várakozási idő – a sürgős eseteket kivéve – tehát marad az ultrahangra, a gyomorröntgenre annak ellenére, hogy dolgoznak a rendelő röntgenorvosai. Bár éppen sztrájkolhatnának is, hiszen egy szakorvos 17 ezer forintot visz haza, s itt aztán tényleg nincs paraszolvencia. S a számoknál maradva: tavaly 42 ezer 235 ultrahangvizsgálatot, 76 ezer 528 röntgenvizsgálatot végeztek az 1-es rendelőintézeteben.

Erre mondják, hogy nagyüzem.

Kalocsai Katalin

Kábeli zűrzavar?

■ *Privatizációs birkózás*

■ *A dolgozók „lottóztak-totóztak" is*

■ A dolgozók egy része megpróbált elébemenni az eseményeknek: Munkavállalói Résztulajdonosi Program keretében bejelentették, meg kívánják vásárolni a szegedi gyár egy részét.

– Alszik az egész a cég! Se új termék, se komolyabb beruházás. Mindenki az új tulajdonosra vár, meg arra, hogy történjék végre valami – mondja *Árvai László*, aki a munkája mellett arra adta a fejét, hogy az elmúlt hónapokban két társával MRP-szervezetet hozzon létre Szegeden:

De ez csak látszatra olyan egyszerű. A Magyar Kábelműveket ugyanis jól összerakták annak idején: úgy gondolhatták, minél nagyobb egy cég,

minél hatalmasabb a feje,

annál jobban dolgozhat. Így azután a szegedi gyár is csak része a gépezetnek: fogaskerék, amelyik forog, de mintha elfelejtették volna megolajozni – olykor-olykor már megcsikordul.

– Tavaly ősszel kezdtük szervezni a Munkavállalói Résztulajdonosi Programot Szegeden. A Felkínálom című tévéműsorból jött az ötlet. De mi megtoldottuk azzal, hogy ha már vásárolunk, akkor legyünk önállóak. Szeretnénk leválni a pesti központtól, mert úgy gondoljuk, sokkal életképesebb lenne a szegedi cég, ha magunkra maradnánk – mondja *Orodán András*, az MRP-program másik szervezője.

■ ***Mi a bajuk a nagyvállalattal?***

– Nézze, a budapesti központ már régen nem tartja kezében a vezetést. Nincs világos elképzelésük se a piacról, se a privatázicóról. A szegediek az arany tojást tojó tyúkok: több mint három milliárdos volt tavaly a termelésünk, 510 milliós nyereséggel. Az éves átlagkeresetünk mégsem érte a 380 ezer forintot. A pesti központban viszont meghaladta a havi 160 ezret.

Hol volt még a privatizáció, amikor 1985-ben már önállósulni szerettek volna a szegediek! Az akkori igazgató, *Tombácz József* meg is próbálta ezt képviselni a vállalati tanácsban. Nem sokkal később

felvitték Budapestre: előléptették.

Bár néhányan azt suttogják, inkább félreállították egy időre.

– Nem igaz, hogy a Magyar Kábelműveknek nincs határozott elképzelése a privatizációt illetően – fogad az irodájában az igazgató, *Zádori János*.

Papírokat tesz elém. Mutatja, hogy tavaly június 29-én jelent meg az MRP-törvény.

– Július 14-én, a Bastille bevétele napján emelkedett jogerőre. És nézze meg: az MKM augusztus 26-án már letette az asztalra az ezzel kapcsolatos tanulmányát.

■ ***Mégis, a szegedi dolgozók adták be elsőként MRP-programjukat!***

– Zavaros ez az egész. Azon megy a vita a cégen belül, hogy beadhat-e egyáltalán a szegedi gyár önállóan ilyen programot. Először a vagyonügynökségnek szét kellene szednie a céget, csak utána lehetne önállóan pályázni. De igazából nem is ez a kérdés. Voltak dolgozók, akik a szegedi MRP-listát is aláírták, meg a központit is. Kitöltötték a lottót is, meg a totót is – biztos, ami biztos. Az a baj, hogy nagyon elhúzódott az egész privatizáció. Március 12-e óta államigazgatási felügyelet alatt áll az egész MKM. Most már

mindenről a vagyonügynökség dönt:

ha elad bennünket, az ő felelősségére teszi. Egy biztos csak, az állami nagyvállalatnak át kell alakulnia részvénytársasággá.

– Nem az az alapkérdés, hogy egyben maradjunk-e, vagy külön-külön próbáljunk szerencsét – mondja *dr. Harmati István* gazdasági igazgató – Ha külföldi veszi meg a céget, akkor gyakorlatilag a munkahelyek eladásáról van szó. Tudni kell, hogy Nyugat-Európában óriási szabad kapacitások vannak a kábelgyártásban. A külföldi befektetőknek piac kell, nem pedig termelőüzem. Ettől félünk.

■ ***Ki jöhet szóba vásárlóként?***

– Nagy az érdeklődés, amennyire mi tudjuk. De mi hazai privatizációt szeretnénk. Olyan vevőt, amelyiknek érdeke a termelés fenntartása. Legjobb lenne sok kis befektető.

– Egyet akarunk a munkásokkal: biztos munkahelyet. Csak éppen mindenki másképp képzeli – veszi vissza a szót az igazgató – Még él az a nézet, hogy csak a fizikai erőfeszítés jelent munkát. Ezért is van az, hogy a leszakadáspártiak azzal érvelnek, Pesten magasabb az átlagkereset. Valóban, a központban sok a vezető és ez emeli az átlagot. A legelszomorítóbb, hogy fél éve mind a két MRP program ott pihen az ÁVÜ asztalán. Igazából a menedzsmentnek sincs már beleszólása a privatizációba.

Az azért hozzátartozik a történethez, hogy a MKM maga is elvégezhette volna az átalakulást, ha időben leteszi a programját. A határidő azonban lejárt: maradt az államigazgatási felügyelet.

– A vagyonügynökség is szimpatizál a szegediek elképzelésével – mondja Orodán András – Ezt a hatalmas céget egyben egyébként is képtelen lenne bármelyik bank finanszírozni. Amikor december beadtuk az ÁVÜ-höz az MRP-programunkat, azonnal kitudódott Pesten is. Ott is aláírásokat gyűjtöttek, hogy egyben privatizálják az egész céget.

A gyárban számolnak: a szegedi cég tisztes nyereséggel dolgozott tavaly is, de mire felért az eredmény, szét is forgácsolódott. Márpedig

nem mindegy a dolgozóknak,

milyen céget vásárolnak majd meg – legalábbis részben.

– Miféle piaci magatartás az, hogy huszonkét százalékot rá kell tennünk minden belföldön értékesített kábelre, mert a központot ebből lehet csak eltartani! – méltatlankodnak a gyárban.

– Tudja mi lett ennek a vége? Idejött a külföldi, megvette világpiaci áron a kábelt, majd rátett tíz-tizenöt százalékot és visszahozta eladni. A nyereséget pedig szépen csendben zsebretette. Ezt nem akarjuk. És éppen kapóra jött ehhez az MRP – mondják a szervezők.

– Kétmilliárdos hitellel működik a Kábelművek. A kamatokat természetesen elosztják a gyárak között. Ezért más az eredmény itt helyben, mint mire fölér – magyarázza *Zádori János* igazgató. – Az az igazság, hogy az önállóság ellen is szólnak érvek. Mi csak bedolgozók vagyunk. Nincsenek nemzetközi kapcsolataink, ha sikerülne a dolgozóknak megvenniük a szegedi gyárat, az egész cég jellege megváltozna.

Bár

1985 óta nyereséges a Magyar Kábelművek,

akárcsak a szegedi gyár, az azért hozzátartozik a képhez, hogy az eredmény évről-évre csökken.

– Tulajdonos kellene a cégnek! – mondja mindenki. – Az idő viszont csak telik, a privatizáció azonban várat magára.

Az udvaron a szocreál szobor széttárja három tenyerét: a muskátlik is érzik a veszélyt, amint a szél végigborzolja őket.

– Egyetlen embert se tettünk az utcára! Szeretnénk, ha a privatizáció után is mindenkinek lenne munkahelye – mondja búcsúzóul az igazgató.

Jó esetben talán még a szobor is maradhat...

Rafai Gábor

Akció!

AR

Alföldi Ruházat

Július 1-jétől

blúzok, szoknyák, blézerek, kosztümök

40–50–60%

árengedménnyel kaphatók (amíg a készlet tart)

Szeged, Tisza Lajos krt. 51.

Viszonteladók, magánszemélyek, figyelem!

Mosóporakció

a Vörös és Leánya Kft.-nél!

Omo mosóporok, valamint új Perlux, Biopon automata, Flóraszept akciós áron való értékesítése, amíg a készlet tart!

Cím: Vörös és Leánya Kft. Szeged, Damjanich u. 15/B, illetve Deszken, a Diszkontház előtt.

Ne feledje, mosóporakció a Vörös és Leányánál július 1-jétől!

A SYBA-FAX Függönytechnika Kft.

szeretettel meghívja Önt 1993. június 1–4-ig a Mars téri vásárterületen megrendezésre kerülő OÁZIS '93 Bútoripari Szakvásár „U" pavilonjába!

Kiállított termékeink:

- Syba® lamellás függönyök
- Gyöngylánckezelésű roletták
- Heroal® lakkozott alumínium hőszigetelő redőnyök és a
- Minitokból lehúzható szúnyogháló

Napvédelem+biztonság irodában+lakásban =SYBA-FLAX